

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

5. De Iure Gentium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

vim habebant ex divina institutione & voluntate; ac proinde ad jus positivum spectabant, & inter Christianos exspirant, consummato per Christi mortem opere nostræ redemptionis, solaque moralia remanserunt, non quatenus veteris Testamenti, sed quatenus juris naturalis. Dixi, inter Christianos, quia Judæi adhuc legem Moysaicam servant, & secundum eam vivunt, etiam quoad successiones *Calderinus Consil. 30. in tit. de Testamentis Felinus in c. Judæi 2. Columna 2. de Judæis. Videatur Maranta Parte 3. Speculi auri. num. 49. & seqq.*

6. Jus Positivum Divinum Novum est, quod Christus homo simulque Deus in novo Testamento condidit. Talia sunt ea, quæ sunt de Sacramentis. Alioquin non omnia, quæ in novo Testamento repertiuntur, sunt juris divini, sed pleraque juris humani Ecclesiastici, ut illa, quæ non ex ore ipsius met Christi, sed per solos Apostolos, inspirante Spiritu sancto, decreta fuerunt: veluti Canones, qui Apostolorum dicuntur, & præcepta, quæ apud Divum Paulum commemorantur, de homicida vel ebrio homine non ordinando, de jejuniis quadragesimæ, de trina in aquam demersione eorum, qui baptismo abluuntur, de bigamo non ordinando, & similibus. De convenientia & distinctione juris positivi divini veteris à jure positivo divino novo plenius egi in Tractatu ad 26. *distinct. Gratiani.*

7. Jus Humanum est, quod ex hominis voluntate immediatè pendet, sive quod ab auctoritate humana proximè statuitur, seu cujus obligatio ex mera hominis, aliquid præcipientis vel prohibentis, voluntate oritur. Unde pateratio discriminis positi inter leges divinas & humanas, in *can. Omnes distinct. 1.* quod scilicet leges divinæ & naturales sint eadem apud omnes; humanæ autem non, sed aliæ atque aliæ aliis atque alijs gentibus placeant. Necessarium vero fuit hoc jus humanum, ad legem divinam & naturalem, tamquam generaliores & indeterminatas, solumque generalia præcipientes aut prohibentes, determinandas, temperandas, & cuique societati & communitati accommodandas, ad consentionem & concordiam inter homines de rebus humanis & politicis, diversimodè sæpè opinantes & sentientes, conciliandum, & ut inquit Ildorus, in *can. Facta sunt distinct. 4.* ut metu ejus huma-

na coerceatur audacia, tutaque sit inter improbos innocentia, &c. Nam, ut Plato ait, 2. *de Legibus*, si homines absque legibus vixerint, nihil à feris atrocissimis discrepabunt: & Aristoteles 1. *Politie* c. 2. Sicut homo, si sit perfectus virtute, est optimum omnium animalium, ita si fiat alienus à lege & justitia, sit pessimum omnium.

Jus Humanum dividitur in Jus Gentium, Jus civile & Canonicum.

§. V.

De Jure Gentium.

1. *Definitio huius juris.*
2. *An naturali in quo distinguatur.*
3. 4. *Quid sit naturale, quid Gentium jus.*
5. *Duplex jus Gentium, primum & secundarium.*

1. Jus Gentium propriè dictum, & prout à Naturali distinguitur, definiti potest, esse illud, quod usu ac moribus omnium aut fere omnium gentium introductum est, non autem instinctu solius naturæ, ut colligitur ex §. *Jus autem gentium instit. D. jure nat. gent. & civili, juncto can. Jus gentium dist. 1.*

2. Atque ita distinguitur à Naturali, quod obligatio hujus Juris oritur ex voluntate hominum; sit mutabile quantum est ex parte sua; non semper omnibus, sed regulariter & fere omnibus sit commune *d. can. Jus gentium*: ideoque potest alicubi non servari, quod apud alios de jure gentium esse censetur. At vero Jus naturale est unum & idem apud omnes, & tantum per errorem atque ignorantiam potest alicubi non servari: & insuper ejus obligatio non ex alienius præcipientis aut prohibentis arbitrio & voluntate, sed ex natura rationali & naturali conditione operum oritur.

3. Ideoque in *can. Jus naturale dist. 1.* ab Ildoro dicitur, esse illud, quod est commune omnium nationum, ed quod ubique instinctu naturæ, non constitutione aliquâ, habeatur: & ab Aristotele, esse illud, quod ubiq; gentium idem valet, non quia ita decretum sit, vel non decretum.

4. Ut autem melius intelligatur, cur dixerim, jus Gentium propriè dictum, & prout à Naturali distinguitur, advertendum est, Ulp. Justin. & alios, dum dividunt Jus in Jus Naturale, Gentium, & Civile, dumtaxat loqui de Jure

quod non transcendit limites naturæ; nihil autem de jure, ut ita dicam, supernaturali, quale est Jus Divinum Positivum; nihil etiam de jure, quod à ministris Ecclesiæ ad finem supernaturalem est conditum, quale est Jus Canonicum. Secundò, per Jus naturale non intellexisse omne illud Jus, quod revera est naturale, prout sumitur & definitur in *d. can. Jus naturale distinct. 1.* sed solum illud, quod ita hominibus est naturale, ut sit eis cum brutis commune, uti patet ex definitione, quam tradunt, antè à nobis explicata. Tertiò per Jus Gentium intellexisse omne illud Jus, quod omnibus aut ferè omnibus hominibus est proprium, ipsique solis convenit; sive interim revera pertineat ad Jus naturale, sive ad Jus gentium, prout de illis loquitur *Isid. d. dist. 1.* ut patet ex eorum verbis & exemplis. Nam inter exempla juris gentium referunt religionem erga Deum: item ut patriæ ac parentibus pareamus: fas item esse vim & injuriam repellere, *l. 2. & 3. de iust. & iure.* Quæ tamen omnia constat, esse juris naturalis: sicut & præcepta Decalogi, quæ etiam sub iure gentium comprehendunt.

5. Hinc factum est, quod iuris Interpretes distinguant duplex Jus Gentium; alterum, quod solis hominibus convenit; ita tamen, ut simul cum illis natum sit, quod inde appellant Jus Gentium Primævum, & ius gentium antiquum *l. 1. D. de acquir. rer. dom.* nam licet intrinsecè naturale sit, tamen illud Gentium appellant, quia illo genere communiter utuntur. Vocant etiam subinde Divinum, quia ab exordio rationalis creaturæ animis hominū à Deo insculptum est. Vocant & interdum ius Naturale, § *Singularum Inst. de rer. div. l. bona fides D. de positi*, quia non pender ab aliqua hominum constitutione, sed à naturali instinctu rationis habetur. Vocant tamen ius naturale secundarium ad distinctionem prioris iuris naturalis, quod scilicet hominibus simul cū brutis est commune, & eius naturale primarium appellant. Ex hoc autem iure gentium descendit religio erga Deum, amor erga parentes, præcepta Decalogi. Eodem iure omnia hominibus erant communia omnes nascebantur liberi. *d. can. Jus naturale dist. 1.* & de hoc iure gentium loquitur *Iust. in § quod verò naturalis ratio inter omnes constituit, id apud omnes populos per aq; custoditur,* illis ipsis verbis.

Alterum verò appellatur Jus gentium secund-

darium, & Jus gentium humanum, ad distinctionem prioris, eò quod non ab initio cum hominibus natum sit, sed postea, usu exigente & humanis necessitatibus gentes humanæ illud sibi constituerint, id est, moribus usurparint: & hoc est Jus gentium propriè dictum, antea à nobis definitum, quo introducta sunt Meum & Tuum, bella, discretæ gentes, regna condita, dominia distincta, *l. 5. de iust. & iure*, captivitates ac servitutes secuta: item omnes pæne contractus introducti, § *Ius autem gentium inst. de iure nat. gent. & civili* (ubi de hoc Jure gentium loquitur *Iustin*) aliaque plura, quæ recentet *Isidorus in d. can. Jus gentium dist. 1.* His observatis facile fuerit præcedentes divisiones intelligere, ac Theologorum divisiones cum Jurisconsultorum divisionibus conciliare.

§. VI

De jure Civili.

1. Descriptio & causa illius.
2. Quomodo à jure naturali & gentium distinguatur.

3. Ius Fœderum ad Jus civile refertur.

1. **I**us Civile, cujus origo traditur in *can. 1. & 2. dist. 2.* est, quod quisque populus vel quæque civitas sibi proprium constituit, § *Jus civile inst. de iure nat. gent. & civili. can. Jus civile distinct. 1.* Nam cum non omnia omnibus convenire possint, ob regionum morumque diversitatem, & leges ad Republicas, non è contra, accommodandæ sint, sit, ut singulæ pæne civitates Jus sibi proprium constituent. Unde & ex unaquaque civitate aut populo nomen sortitur, ut ius Civile Atheniense, Jus Civile Lacedæmoniorum, Jus Civile Romanorum; quod per Antoniam intelligitur, quoties sit mentio Juris Civilis, non addito, cuius sit civitatis aut populi: vocaturque etiam Jus Quiritium, *can. Quiritium d. dist. 1.* ob rationem ibidem assignatam.

2. Distinguitur verò Jus Civile à Jure Naturali, quod eius obligatio pendeat ab auctoritate humana; sit unius tantum civitatis aut populi; sit mutabile, etiam in totum, quantum est ex parte sua. A Jure autem Gentium distinguitur quod Jus gentium sit commune omnibus aut ferè omnibus hominibus, totumque sit moribus gentium introductum, nec ullo scripto comprehensum; Jus autem Civile, sive scriptum sit, sive moribus introductum, quale Jus